

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 259.576 van 22 april 2024
in de zaak A. 241.148/X-18.590**

In zake: P.R.
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Frank Verhaegen
kantoor houdend te 9040 Sint-Amandsberg
Victor Braeckmanlaan 121
bij wie woonplaats wordt gekozen
eveneens bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Karel Van Hoorebeke
kantoor houdend te 9000 Gent
Coupure Rechts 162

tegen:

de GEMEENTE MEULEBEKE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bart Martel en Quinten Jacobs
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

de STAD TIELT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sofie Logie en Jade Leenaert
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Beneluxpark 27B
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 5 februari 2024, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de gemeenteraad van de gemeente Meulebeke van 7 december 2023 tot goedkeuring van het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging van de stad Tielt en de gemeente Meulebeke.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

Met een verzoekschrift van 8 maart 2024 heeft de stad Tielt gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 april 2024.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Frank Verhaegen en Karel Van Hoorebeke, die verschijnen voor verzoeker, advocaten Bart Martel en Quinten Jacobs, die verschijnen voor de verwerende partij en advocaat Jade Leenaert, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Juridisch kader en feiten

3. Het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’ (hierna: decreet lokaal bestuur) regelt in deel 2, titel 8, de vrijwillige samenvoeging van gemeenten.

In een eerste fase maken de gemeenteraden hun gezamenlijke intentie tot samenvoeging kenbaar aan de Vlaamse regering met een gemotiveerde principiële beslissing (artikel 345 van het decreet lokaal bestuur).

In een tweede fase keuren de gemeenteraden een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging goed en dienen ze dat in bij de Vlaamse regering (artikel 347 van het decreet lokaal bestuur). Vanaf dit gezamenlijke voorstel begint een periode waarin alleen maar handelingen kunnen worden gesteld die betrekking hebben op de lopende zaken (artikel 349 van het decreet lokaal bestuur). Handelingen die daar niet toe behoren, “worden gesteld na een verplicht overleg tussen de gemeenten”. Bij onenigheid tussen de gemeenteraden wordt het geschil door de Raad van State beslecht.

In een derde fase, ten slotte, kan de Vlaamse regering het voorstel tot samenvoeging bij het Vlaams parlement indienen als ontwerp van samenvoegingsdecreet (artikel 348 van het decreet lokaal bestuur).

4. Op 12 juli 2023 hecht de gemeenteraad van de gemeente Meulebeke, waarvan verzoeker lid is, zijn principiële goedkeuring aan een vrijwillige samenvoeging van de gemeente met de stad Tielt.

Op 7 december 2023 beslist de gemeenteraad van de gemeente Meulebeke tot de goedkeuring van het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging van de stad Tielt en de gemeente Meulebeke. Deze beslissing is het voorwerp van de onderhavige vordering.

Eveneens op 7 december 2023 beslist de gemeenteraad van de stad Tielt in dezelfde zin.

Op vraag van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State op 16 februari 2024 advies uitgebracht over een voorontwerp van decreet ‘over de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Meulebeke en Tielt en tot wijziging van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011, wat betreft de opheffing van de samen te voegen gemeenten en het invoegen van de nieuwe gemeente’.

De Vlaamse regering heeft hierover op 27 februari 2024 een ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams parlement.

IV. Tussenkoms

5. De stad Tielt vraagt op goede grond in de procedure te mogen tussenkomen. Haar belangen zijn er evident bij betrokken.

V. Schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en dat er minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VI. Voorwaarde van de spoedeisendheid

Uiteenzetting van verzoeker

7. Ter staving van de spoedeisendheid voert verzoeker aan dat de beoogde samenvoegingsdatum 1 januari 2025 is, dat er in de loop van september 2024 eengemaakte gemeenteraadskandidaatslijsten zullen worden opgemaakt en dat er op 13 oktober 2024 eengemaakte gemeenteraadsverkiezingen zullen plaatshebben. Het valt maar “moeilijk in te zien”, aldus verzoeker, “hoe een eventuele vernietiging na die tijdstippen dan nog met terugwerkende kracht zal kunnen worden toegepast”.

Beoordeling

8. Terecht wijzen de verwerende partij en de tussenkomende partij erop dat de bestreden beslissing niet tot gevolg heeft dat de gemeente Meulebeke en de stad Tielt worden samengevoegd en dat er daarvoor gemeenteraadsverkiezingen moeten worden georganiseerd, en met het oog hierop eengemaakte kandidaatslijsten moeten worden opgesteld.

De bestreden beslissing is in wezen alleen maar een voorstel tot samenvoeging aan de Vlaamse regering. Het laat die regering en het Vlaams parlement in rechte geheel vrij.

Daar volgt uit dat verzoeker, om de urgentie van zijn vordering tot schorsing van het voorstel tot samenvoeging aannemelijk te maken, die spoedeisendheid niet met goed gevolg (alleen) kan onderbouwen met de nadelen die hij beweerdelijk zal ondervinden ten gevolge van de samenvoeging. Het verband tussen het bestreden voorstel en die nadelen is uit juridisch oogpunt onvoldoende.

9. Overigens laat verzoekers betoog geheel in het ongewisse waarom de gevolgen die hij in zijn betoog aanwijst, geacht moeten worden een aanmerkelijk en urgent te verhelpen nadeel te berokkenen.

10. Met betrekking tot zijn belang verklaart verzoeker de vordering tot schorsing in te stellen als gemeenteraadslid, meer bepaald omdat de bestreden beslissing er een zou zijn waartegen door niemand met een voldoende persoonlijk en rechtstreeks belang kan worden opgekomen.

Met andere woorden beroept hij zich op de bijzondere jurisprudentiële uitbreiding van het belang die bepaalde arresten in uitzonderlijke gevallen hebben aangenomen in hoofde van gemeenteraadsleden die in deze hoedanigheid optreden. De uitbreiding houdt in dat – ook wanneer een gemeenteraadslid een belang aanvoert dat niet verschilt van het algemeen belang van iedere inwoner van de gemeente zodat de vordering normaal dient te worden afgewezen als zijnde een ‘*actio popularis*’ – de vordering van het gemeenteraadslid toch wordt aanvaard wanneer blijkt dat, bij gebrek aan belang, geen enkele derde ontvankelijk de beslissing kan bestrijden.

11. Wat er van die uitbreiding ook weze en daargelaten of ze te dezen überhaupt dienstig kan worden aangevoerd, ze brengt hoe dan ook niet mee dat verzoeker ervan vrijgesteld zou zijn te doen aannemen dat, met het oog op de gevorderde schorsing, ook de grondvoorwaarde van de spoedeisendheid vervuld is.

12. Deze voorwaarde moet volgens verzoeker, die daarvoor verwijst naar het arrest van de Raad van State nr. 59.866 van 5 juni 1996, beoordeeld worden “vanuit de vraag of de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing de juridische ordening grondig verstoort”.

13. Ten minste stelt de Raad van State vast dat te dezen door verzoeker geen elementen worden aangebracht die een dergelijke verstoring ten gevolge van de bestreden beslissing inzichtelijk en aannemelijk maken. Immers

raakt verzoeker niet verder dan de argumentatie dat de politieke partijen uit Tielt en Meulebeke elk één gezamenlijke lijst zullen vormen en dat er dus verkiezingen “in het kader” van de fusie zullen worden georganiseerd, dat hierdoor het democratisch bestel wordt verstoord en dat de bestreden fusie op 1 januari 2025 in werking zal treden.

Hiervoor – *sub* nr. 8 – is al geoordeeld dat het verband tussen, eensdeels, de bestreden beslissing en, anderdeels, eengemaakte gemeenteraadskandidaatslijsten, een eengemaakte gemeenteraadsverkiezing en de fusie tussen de gemeente Meulebeke en de stad Tielt, uit juridisch oogpunt onvoldoende is. Ten andere is een gebeurlijke wijziging van de juridische orde door de bestreden beslissing niet *a priori* een “verstoring” ervan, laat staan nog een synoniem van de “verstoring van het democratisch bestel”.

14. Samengevat, overtuigt verzoeker er niet van dat is voldaan aan de cumulatieve grondvoorwaarde van de spoedeisendheid.

Deze vaststelling volstaat om de vordering in haar geheel te verwerpen.

BESLISSING

1. Het verzoek van de stad Tielt tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering tot schorsing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op tweeëntwintig april tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust